

4. Lovforslagets indhold

Lovforslagets formål er at begrænse udvaskningen af kvælstof fra jordbruksarealer. Med lovforslaget skabes der hjemmel til en justering af reglerne om fastsættelse af kvælstofnormer, herunder fastsættelse af forskellige normer i forskellige regioner i landet og fastsættelse af regler for anvendelse af en særlig norm for hvede til brødfremstilling.

Blandt de justeringer, som parterne bag aftalen af 2. maj 2001 er enige om, er der enkelte elementer, der forudsætter ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække for at kunne gennemføres.

Det drejer sig om mulighederne for

- en regionalisering af kvælstofnormerne til hvede, således at kvælstofkvoten til hvede kan afspejle forskelle i afregningspris, herunder afregningspris for protein
- en regionalisering af kvælstofnormer efter variationer i udbytniveauer
- at indføre dokumentationskrav, herunder i form af krav om leveringskontrakt som betingelse for anvendelse af brødhvedenormen
- at fastsætte en øvre grænse for det areal, som kan tildeles brødhvedenormen
- at henlægge administrationen af en sådan arealgrænse til et privat organ.

Idet fastsættelsen af kvælstofnormer fortsat finder sted med udgangspunkt i gennemsnitlig økonomisk optimal gødsning, er det hensigten at etablere mulighed for, at fastsættelsen af kvælstofnormer kan regionaliseres ved inddragelse af værdien af afgrødens proteinindhold. Det foreslås således, at der kan fastsættes normer, som er højere for nogle områder end for andre områder.

Det foreslås, at udbytnormerne for vinterhvede og vinterbyg justeres for at få bedre overensstemmelse mellem udbytnormerne og de udbytter, der er opnået. Det foreslås derfor, at udbytnormerne eksemplvis på amtsniveau kan reguleres, så de fastsatte udbytnormer inden for hver jordtype i højere grad kommer til at svare til de reelt opnåede udbytter i de enkelte amter.

Endvidere foreslås det, at der fastsættes regler om, at anvendelsen af brødhvedenormen betinges af, at jordbrugeren kan dokumentere, at der i mindst en af de to foregående planperioder er dyrket og leveret hvede til brødfremstilling fra den pågældende bedrift, og at der foreligger en kontrakt om dyrkning af brødhvede. Det er hensigten at fastsætte særlige regler for

nyetablerede jordbrugere, således at disse ikke på forhånd udelukkes fra anvendelse af brødhvedenormen til dyrkning af hvede til brødfremstilling.

Endelig foreslås der mulighed for fastsættelse af en øvre grænse for arealet, hvortil brødhvedenormen kan gives, samt mulighed for, at administrationen af en sådan øvre arealgrænse kan henlægges til et privat organ.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat og kommuner

Lovforslagets økonomiske konsekvenser for staten består alene af administrative konsekvenser for Plantedirektoratet.

Lovforslaget skønnes at medføre administrative konsekvenser af begrænset omfang. Administrationen og kontrollen af det foreslåede regelsæt vil blive tilrettelagt sammen med administrationen og kontrollen af de gældende regler om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. De administrative udgifter vil blive afholdt inden for de eksisterende økonomiske rammer.

Lovforslaget skønnes ikke at få økonomiske eller administrative konsekvenser for amtskommuner og kommuner.

6. Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Med lovforslaget vil fastsættelsen af kvælstofnormerne i højere grad end hidtil ske med udgangspunkt i den økonomisk optimale kvælstofdeling for afgrøden i de enkelte regioner. Forslagene om regionalisering betyder samlet set, at der flyttes kvælstof fra Vest- til Østdanmark.

Begrænsningen i muligheden for at anvende en særlig brødhvedenorm kan imidlertid reducere udbytterne for de berørte jordbrugere og dermed have økonomiske konsekvenser.

De foreslåede modeller for regionaliseringen af normfastsættelsen indebærer en vis omfordeling af kvælstof mellem regioner og afgrøder og dermed også mellem jordbrugere.

For den enkelte jordbruger kan det betyde, at bedriftens kvælstofkvote reduceres, hvilket kan medføre faldende udbytter og dermed faldende indtægter. Omvendt vil andre jordbrugere opleve, at deres kvælstofkvote øges, og at de dermed i højere grad får mulighed for økonomisk optimal kvælstofdeling. Samlet set vil der inden for den overordnede miljøpolitisk fastsatte ramme ske en optimering af anvendelsen af den til rådighed værende mængde kvælstof.